

MIKES KELEMEN MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM TANTÁRGYVERSENY

2023. április 12–16., országos szakasz

7. osztály, magyar tagozat

Értékelési szempontok

I. TÉTEL

45 pont

1. Explicit információk azonosítása a szöveg alapján. Rövid válasz megfogalmazása a következő részlet alapján: *A rajzlap fehér volt, téglalap alakú és jó papírszagú. Húsz fillérbe került; úgynevezett feles rajzlap. Lehetett negyedes rajzlapot is kapni a trafikban, tíz fillérért, feleakkorát.* 5 pont
2. Egyenes következtetések levonása a szöveg információi alapján. Lehetséges válasz: A főhős jómódú családból származik. Új, csillogó-villogó, szép fekete, bőrből készült táskát kapott a szüleitől. Megengedhette magának, hogy húsz fillérbe kerülő, feles rajzlapot vásároljon. A szüleitől származó, Károlykában felidéződő gyakori megjegyzések alapján („Én nem lopom a pénzt.”; „Nincs egy rongyom se.”) a szülők keveslik a pénzüket, úgy állítják be, mintha rosszabb helyzetben lennének, mint amilyenben valójában vannak, és ez Károlyka viselkedésére is jellemző (elfogadja B. János rajzlapját, pedig tudja, hogy a másik gyereknek nincs több, neki viszont van). 5 pont
3. Rövid válasz megfogalmazása, információk, gondolatok értelmezése a szöveg alapján. Lehetséges válasz: Károlyka kifogásolja Bors viselkedését, aki mindig orvul, hátulról támad. Úgy érzi, számára ez az állapot már elviselhetetlen, így egy olyan iskolába fog menni, ahol Borshoz hasonló fiúknak nincs helyük. Károlyka megalázottságában és önsajnálataban megpróbálja úgy beállítani, mintha Bors tette súlyos és aljas támadás lett volna, ami miatt a fiút jellemtelennek, megátalkodottnak bélyegzi, és fölé helyezkedik azáltal, hogy olyan iskolákra utal, amelyek kirekesztik a Bors-féléket, őt viszont szívesen fogadnák. 5 pont
4. A szereplők közti viszonyok megfigyelése a szövegben. Lehetséges válasz: A szövegből megtudjuk, hogy Károlyka és a fiúk jól ismerik egymást, de nem fűzi össze őket szoros baráti kapcsolat. Kezdetben nem mutatnak részvétet a főhős iránt, sőt kicsit fel is néznek Borsra a vakmerősége miatt. A főhős mindent megtesz annak érdekében, hogy elnyerje társai részvétét, célja az, hogy minél jobban megsajnálják. Megpróbálja befolyásolni a fiúkat, igyekszik a maga javára fordítani a vereséget. Szavaiból, beszédmódjából kiderül, hogy ravaszkodik. Célkitűzését eléri, elkezdik sajnálni, sőt B. János a rajzlapját is neki ajándékozza. 5 pont
5. A szövegben lévő logikai és tartalmi kapcsolatok, összefüggések felismerése, gondolatok értelmezése. Az értelmezésnek tartalmaznia kell a következő megállapításokat:
- A szülők státusának megnevezése a következő részlet alapján: *Szőke Kálmán (a TÜKER portásának a fia), B. János (az apja sofőr) és Károlyka (akinek az apja ugyanott főosztályvezető, ahol Szőke Kálmáné portás).*
 - Annak felismerése, hogy
 - a konfliktusban fontos szerepe van a gyermekek anyagi lehetőségeinek,
 - Károlyka folyton a korlátozott anyagi lehetőségeire hivatkozik (apja szavai alapján), miközben az ő családja a leggazdagabb,
 - pont azért érvényesül a konfliktushelyzetben sajnálatot ébresztő áldozatként, mert a többiek fölött érzi magát.
- 10 pont
6. A szövegek valóságvonatkozásainak megfigyelése, szövegtömörítés a lényeg/fő gondolat kiemelésével és átfogalmazásával. Megoldástól függetlenül, a szöveg információit felhasználó és a döntést alátámasztó válasz értékelhető. Világos állásfoglalás: 2 pont; helyesen értelmezett szövegbeli információk beépítése az álláspont kifejtésébe: 4 pont; érvényes, erős indoklás: 4 pont 10 pont
- Nyelvi igényesség, szövegkohézió, helyesírás 5 pont

II. TÉTEL**45 pont**

Szempontok a megalkotott szöveg értékeléséhez:

• tématarítás, az olvasott szöveg információira való hivatkozás	10 pont
• a jellemzés műfaji sajátosságainak betartása, a megadott nézőponthoz való igazodás	10 pont
• logikus gondolatvezetés	10 pont
• kreativitás	10 pont
• nyelvi igényesség, szövegkohézió, helyesírás	5 pont

Megjelenés: 10 pont**Összesen: 100 pont**